

Vastaus valtuustoaloitteeseen / Kokkola ja Keski-Pohjanmaa Suomen maanpuolustusteollisuuden ja -osaamisen keskuksiksi

Kaupunginvaltuusto 22.09.2025 § 93

Valtuutettu Kauppi esitti seuraavan valtuustoaloitteen:

“Taustaa:

Suomalainen ja eurooppalainen puolustusteollisuus elää historiallista kasvukautta. Alan työpaikkojen määrä on lisääntynyt Suomessa neljällä tuhannella viidessä vuodessa. Suomen valtion puolustusmenot kasvavat Naton yhdessä sopimaan 5 prosenttiin, joista suoraan puolustusmenoihin käytetään 3.5 prosenttia. Tämä tarkoittaa vajaan 10 miljardin satsausta puolustusteollisuuteen. Puolustusteollisuuden ala on äärimmäisen kansainvälinen, joten kasvumahdollisuudet ovat rajattomat. Lisäksi useilla hyödykkeillä on mahdollisuudet pärjätä myös siviilimarkkinoilla.

Puolustusministeri Antti Häkkänen vieraili Kokkolassa elokuun alussa, ja sanoi olennaisen: ”Kokkolan seudulla on hyvää teollista osaamista, jota voi kääntää ja muuntaa puolustusvoimien teollisuuslinjastojen suuntaan”. Puolustusministeri Häkkäsen mukaan saamme kilpailuetua satamasta, joka parantaa seudun huoltovarmuutta merkittävästi. Puolustusvoimien mukaan juuri Suomen huoltovarmuutta parantavat puolustusteollisuuden innovaatiot ovat yksi keskeinen kriteeri investointien saamiselle.

Ehdotus:

Kokkolan kaupungin tulee ottaa aktiivinen ja koordinoiva rooli maanpuolustusteollisuuden ja -osaamisen kehittämisessä Kokkolassa ja Keski-Pohjanmaalla. Kaupungin tulee yhdessä yritysten, Kosekin, oppilaitosten (Centria-AMK ja Kpedu), keskipohjalaisten kuntien ja muiden mahdollisten sidosryhmien kanssa muodostaa yhteistyöverkosto, jonka tavoitteena on:

- Edistää puolustusteollisuuden investointien kohdentumista Kokkolan seudulle.
- Keskittyä huoltovarmuuden kannalta keskeisten innovaatioiden edistämiseen investointien saamiseksi.
- Vahvistaa alueen osaamista ja koulutustarjontaa puolustusteollisuuden tarpeisiin.
- Toimia aktiivisesti valtion suuntaan, jotta Kokkola ja Keski-Pohjanmaa tunnistetaan valtakunnallisessa päätöksenteossa puolustusteollisuuden ja huoltovarmuuden ykköskohteena.

Toteutus:

Kaupunginhallituksen tulee käynnistää selvitys ja valmistelutyö

yhteistyössä alueen yritysten, maakunnan kuntien, Kosekin, Centria-AMK:n, Kpedun sekä muiden mahdollisten toimijoiden kanssa. Tavoitteena on laatia konkreettinen toimintasuunnitelma, jolla varmistetaan Kokkolan ja Keski-Pohjanmaan asema maanpuolustusteollisuuden ja -osaamisen keskuksena.”

Liite A

Allekirjoitettu valtuustoaloite

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti merkitä aloitteen pöytäkirjaansa ja saattaa sen kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Kaupunginhallitus 27.10.2025 § 455
53/00.01.06/2025

Valmistelija

Kehitysjohtaja Jonne Sandberg

Puolustusteollisuuden kehittäminen on viime aikoina noussut tärkeäksi teemaksi alueellisessa ja kansallisessa viitekehyksessä. Kansallisesti verkostoja ollaan parhaillaan rakentamassa, esimerkiksi ekosysteemisopimuskaupunkien verkostossa. Tärkeää on tunnistaa alueelliset vahvuudet sekä alueiden mahdollisuudet erikoistua, tällä tavalla alue voi omalta osaltaan olla mukana vahvistamassa kansallista verkostoa.

Uuden klusterin rakentaminen vaatii myös alueellisesti riittävät lähtötiedot ja näkemyksen alueen positiosta ja mahdollisuuksista olla kehittämässä uutta klusterikokonaisuutta. Keski-Pohjanmaan liiton kanssa käydyissä keskusteluissa on tunnistettu yhteinen tarve.

Klusterikokonaisuuden kehittäminen ja rakentaminen vaatii merkittävästi resursseja koordinoimaan työtä. Näitä resursseja ei tällä hetkellä ole kaupunkiorganisaatiossa. Tässä vaiheessa valtuustoaloitteessa esitetyn asian toteuttamiseksi on järkevintä yhdessä toimijoiden kanssa hakea selvitys- ja koordinaatiohanke, jonka tavoitteena on laatia kehityssuunnitelma ja tuoda tarvittavat resurssit selvitystyölle. Kuluvin rakennerahistokauden uudistuspakettiin tulee sisällyttämään ReArm- rahoituskokonaisuus, jonka tavoitteena on EU:n puolustusvalmiuden parantaminen. Tätä rahoitusta on mahdollisuus kohdentaa kehittämishankkeisiin jo vuoden 2026 alkupuolelta lähtien. Koordinaatiotyö tulee kuitenkin käynnistää ennen hanketta yhteistyössä esimerkiksi Keski-Pohjanmaan liiton kanssa. Kokkolan kaupunki / Elinkeinot ja kaupunkikehitys seuraa aktiivisesti puolustusteollisuuden verkostojen kehittämistä ja rahoitusvaihtoehtoja muiden toimijoiden kanssa.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto

1 merkitsee tiedoksi annetun selvityksen.

2 katsoo aloitteen tulleen käsitellyksi.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösesityksen.